

Araştırma Makalesi
Research Article

Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Yıl: Ekim 2018 Cilt-Sayı: 11(4) ss: 143-161

Academic Review of Economics and Administrative Sciences
Year: October 2018 Vol-Issue: 11(4) pp: 143-161

<http://dergipark.gov.tr/ohuiibf/>

ISSN: 2564-6931

DOI: 10.25287/ohuiibf.447599

Geliş Tarihi / Received: 25.07.2018

Kabul Tarihi / Accepted: 13.10.2018

MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MATEMATİĞE BAKIŞ AÇISI VE AKADEMİK BAŞARILARI*

Fevzi Serkan ÖZDEMİR¹
Elif BULUT²
İsmail Hakkı ÜNAL³

Özet

Muhasebe genel yapısı itibariyle mantıksal ilişkilere dayanmakta ve öğrenmeler de bu mantıksal sıra ve tutarlılık içinde gerçekleşmektedir. Muhasebenin tanımı da bu mantıksal sırayla yapılmaktadır. Nitekim muhasebenin tanımında; saptama, ölçme, kaydetme, sınıflandırma, özetleyerek raporlama ve yorumlama olmak üzere tüm işlem aşamalarına yer verilmektedir. Muhasebenin iş akışını da yansıtan bu sıralamada muhasebenin “mantık” gereksinimi şüphesiz iken matematik işlemlerinden yararlanma düzeyi ise ancak dört işlemden ibaret sayılabilir. Fakat muhasebe dersi veren öğretim elemanları, sıklıkla, bir kısım öğrencinin muhasebe dersinin sayısal bir ders olduğundan bahisle başarılı olamadıkları şikâyeti ile karşı karşıya kalmaktadır. Öğrenciler, diğer derslerde olmadığı kadar muhasebe dersinden yakınmaktadırlar. Bu yakınmada, muhasebe dersinin de bir matematiksel ders olduğu, matematikte zaten başarısız oldukları veya güçlük çektikleri; bu nedenle muhasebe dersinde de zorlandıkları yönünde özdeğerlendirmeler öne çıkmaktadır. Şüphesiz, muhasebe de bir temel bilim olan matematiğin çeşitli konularından yararlanmaktadır fakat muhasebe derslerinin diğer birçok ders gibi matematik ile doğrudan bir ilişkisi olduğu söylenemez. Bu bağlamda, çalışmanın amacı da muhasebe ile matematik arasındaki bu ilişkinin öğrencilerin iddia ettiği gibi muhasebede beklenen akademik başarıyı sınırlayıcı bir rol sergileyip sergilemediğine dair bir değerlendirmede bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Muhasebe Dersi, Matematik, Akademik Başarı.

Jel Sınıflandırması : M40, M41, I23.

*Bu çalışma 13-17 Aralık 2017 tarihleri arasında Erzurum’da gerçekleşen 4. Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi’nde özet olarak sunulmuş olan bildiri çalışmasının genişletilmiş halidir.

¹Doç. Dr., İzmir Demokrasi Üniversitesi, İİBF, fsozdemir@gmail.com, ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0641-6352>.

²Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İİBF, elif@omu.edu.tr, ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8278-1821>.

³Arş. Gör., İzmir Demokrasi Üniversitesi, İİBF, ishakkiunal@gmail.com, ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4465-9045>.

MATHEMATICS PERSPECTIVE AND ACADEMIC SUCCESS OF THE STUDENTS TAKING ACCOUNTING COURSE

Abstract

Accounting is based on logical connections; and also learning takes place in this logical sequence and consistency. The definition of accounting is also made in this logical sequence. Thus, all process steps are included as quantification, determination, booking, classification, and report by summarizing and explication in the definition of accounting. In this sorting, which also reflects the work flow of the accounting, while the "logic" necessity is undoubtedly needed in accounting, the level of utilization of mathematical operations can be considered as being only four operations. However, accounting instructors are often faced with the complaint that some students are not successful in accounting because of its being a mathematical course. Students complain about accounting course more than other courses. In this complaint, some self-assessments are emphasized in the sense that accounting course is also a mathematical course, which they already failed or have difficulties with; therefore they will also have challenges in accounting courses. Undoubtedly, accounting benefits from various aspects of mathematics though it cannot be said that accounting courses directly related to mathematics as many other courses. In this context, the aim of this study is to make an assessment about this relationship between accounting and mathematics on whether mathematics display a limiting role in expected academic achievement in accounting as students claimed.

Key Words : Accounting Course, Mathematics, Academic Success.

Jel Classification : M40, M41, I23.

GİRİŞ

Eğitim, bireylerin doğumundan ölümüne kadar geçen süreçte, bireyler üzerinde planlı ve kasıtlı değişim oluşturma isteklerinin hayata geçirilmesinde sarf edilen gayretlerin yanı sıra bireyde meydana gelen rastlantısal ve kendiliğinden oluşan değişimleri de kapsayan öğrenmelerin tümüdür.

Bireyler doğdukları andan yaşamlarının son bulduğu ana kadar sürekli olarak eğitime maruz kalmaktadırlar. Önce ailede başlayan bireysel eğitim, öğretim hayatı ile devam etmekte, akabinde mesleki yaşam ile gelişimini sürdürmektedir.

Bireysel eğitim aşamasından sonra gelen ve belirli bir süre içerisinde gerçekleşen öğrenme faaliyetlerini ifade eden öğretim, eğitimin bireyde planlı davranış değişikliklerinin amaçlandığı, denetimli ve örgütlenmiş öğretim faaliyetlerini içeren boyuttur.

İşletmelerin ortak dili olarak nitelendirilen muhasebe, işletmelerde gerçekleşen mali nitelikteki olayları konu edinen ve bu olayları, günümüz teknolojisine uygun olarak çoğunlukla dijital ortamlarda tutarları ile kayıt altına alan, aynı türdeki işlem ve olayları sınıflandırarak bir araya toplayan ve nihayetinde bir özetleme ve raporlamanın gerçekleştirildiği sistematik bir süreci ifade etmektedir.

Muhasebe, özellikle mevzuat ile şekillenen içeriği ile tatbiki olarak gelişen usulleri düşünüldüğünde, sürekli gelişen, güncellenen bir bilim olması sebebiyle, bu gelişmelere ayak uydurabilecek nitelikteki iş gücünün sağlanabilmesi için muhasebe kapsamında gerçekleştirilen öğretim faaliyetlerinin de sürekli olarak geliştirilmesi gerekmektedir.

Muhasebe öğretiminde sarf edilen çabaların sonucunda arzu edilen, tüm bireylerin öğrenme sürecinde azami kazanımlar elde etmesi ile başarının sağlanması olsa da bu durum bireylerin yapısal olarak birbirlerinden farklı olmaları, içsel ve dışsal etkiler neticesinde mümkün olmamaktadır. Bu bağlamda diğer öğretim konularında olduğu gibi muhasebe öğretiminde de başarı durumu bireylerin yapısal özellikleri doğrultusunda farklılık göstermektedir.

Muhasebe dersinde, iktisadi ve idari bilimler alanlarında öğretim faaliyeti veren fakültelerin diğer derslerine oranla daha düşük düzeyde bir başarı gözlenmektedir. Öğrencilerin

özdeğerlendirmelerinde bu durumun nedeni olarak "muhasabe dersinin matematiksel bir ders olması" gösterilmektedir. Şüphesiz, muhasabe işlevi gereği işletmelerin mali nitelikteki işlemlerini konu almasından dolayı içeriğinde matematiksel öğelerin yer aldığı bir bilimdir. Ancak bu işlemleri gerçekleştirebilmek için matematiksel becerilerin gerekli olup olmadığı ya da ne düzeyde gerekli olduğu sorgulanmalıdır.

Çalışmanın amacı da, muhasabe dersinin matematiksel bir ders olup olmadığı, muhasabe dersinde başarılı olan öğrencilerin, gerçekten iddia olunduğu gibi matematiği seven ve matematik dersinde başarılı olan öğrenciler olup olmadığı ile muhasabe dersinde başarıyı sağlayan faktörlerin neler olduğuna dair bir incelemede bulunmaktadır.

I. LİTERATÜR

Çalışmanın bu bölümünde konuya ilişkin olarak yapılmış, muhasabe öğretiminde başarıyı etkileyen faktörler ve matematik-muhasabe ilişkisine yönelik olmak üzere iki başlık altında incelenecektir.

I.I. Muhasebe Öğretiminde Başarıyı Etkileyen Faktörlere İlişkin Literatür

Literatürde muhasabedeki öğrenme başarısını etkileyen faktörlere yönelik çalışmalar mevcuttur. Uluslararası literatürde uzun yıllardır incelenen bu faktörler, ulusal literatürde son dönemlerde daha yoğun biçimde inceleme konusu haline gelmiştir. Bu faktörleri belirleme amacıyla gerçekleştirilmiş olan ve literatüre önemli katkıları olduğu düşünülen uluslararası çalışmalar, aşağıda tarih sırasıyla özetlenmiştir.

Schroder (1986), öğrencilerin lisans düzeyinde aldıkları ilk muhasabe dersindeki başarılarını etkileyen faktörleri incelemiştir. Bu faktörleri öğrenme kapasitesi, motivasyon, derse yönelik ilk izlenim ve yeterli çalışma zamanına sahip olma olarak ifade etmiştir. Çalışmasında yapmış olduğu uygulama sonucunda, daha önceki öğretim aşamalarında muhasabe dersi almış olan öğrencilerin muhasabeyi ilk defa alan öğrencilere göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Davidson vd. (2000); sözel yeteneğin ve problem çözme becerisinin muhasabe başarısı üzerindeki etkisini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Yazarlar elde ettikleri sonuçlar ile öğrencilerin sözel becerilerinin ve problem çözme yetilerinin gelişmiş olmasının muhasabe başarısı üzerinde olumlu yönde önemli bir etkisi olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Bernardi ve Bean (2002), muhasabe dersindeki başarıyı etkileyen belirleyici faktörleri tespit etmeyi amaçlamışlardır. Öğrencilere muhasabe dersinin kendilerine sağlayacağı faydanın anlatılması ile motivasyonlarının artacağını dolayısıyla başarı düzeylerinin de yükseleceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin ilk aldıkları muhasabe dersinde başarılı olmalarının, ileride alacağı muhasabe derslerinde başarılı olma ihtimallerini yükselttiğini belirtmişlerdir.

Tho (2006); kişinin öz yeterlilik inancının muhasabe başarısı üzerindeki etkisini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencinin kendisini başarı için yeterli bir düzeyde görmesinin başarısını arttırdığı sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca eğitim hayatında önceden elde etmiş olduğu başarıların da muhasabe başarısına olumlu etki ettiği sonucunu elde etmiştir.

Jameel ve Hamdan (2015); öğrencilerin üniversite düzeyinde almış oldukları derslere katılım düzeylerinin muhasabe başarısı üzerindeki etkisini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Sonuç olarak derslere katılım düzeyi yüksek olan öğrencilerin muhasabe başarılarının da yüksek olduğu sonucunu elde etmişlerdir.

Ulusal literatürde de muhasebe öğretiminde akademik başarıyı etkileyen faktörlere ilişkin çalışmalar mevcuttur. Örneğin; Demir ve Çam (2006), öğrencilerin geri bildirimleri sonucunda, muhasebe derslerinin öğrencilerin temel muhasebe bilgisine sahip olduğu düşüncesiyle işlendiğini ifade etmişlerdir. Bu durumun da öğrencilerin temel muhasebe bilgilerinin yetersiz olduğunu düşünmeleri sebebiyle, muhasebe öğretimlerinde başarısızlığa neden olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Erol ve Erkan (2008), lisans düzeyindeki muhasebe öğretiminde, öğrencilerin gelecekte iş bulacaklarına dair motivasyonlarının yüksek olmasının, öğretim elemanının ders esnasındaki olumlu tutum ve davranışları ile ders işleme biçiminin etkinliğinin başarıyı arttırdığı sonuçlarına ulaşmışlardır. Fiziki şartların uygun olmaması ve derslerin tekdüze bir biçimde işlenmesinin ise muhasebe öğretimindeki akademik başarıyı olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir.

Muhasebe dersinin işleme tekniğinin muhasebe dersindeki akademik başarıya etkisini konu alan çalışmalardan, Can vd. (2012), geleneksel yöntemlerin daha etkin olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Büyükarıkan ve Büyükarıkan (2014) ise, modern yöntemlerle işlenen muhasebe dersinde öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının daha olumlu olduğu, dolayısıyla başarı düzeyinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Tazegül vd. (2014), muhasebe öğretiminde teknolojik imkânlardan faydalanmanın muhasebe öğretimindeki etkinliğini ve başarı düzeyini arttıracaklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca dersin anlatımının öğrencinin ilgisini çekecek ve öğrencide merak duygusu uyandıracak öğretim tekniklerinin kullanılmasının başarıyı arttıracaklarını belirtmişlerdir.

Abdioğlu vd. (2015), öğrencilerin kişilik özelliklerini, dışa dönüklük, uyumluluk, sorumluluk, duygusal denge ve yeniliklere açıklık olarak sınıflandırmışlardır. Sorumluluk özelliği baskın olan öğrencilerin muhasebe dersindeki akademik başarılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Koçyiğit vd. (2016), muhasebe öğretimindeki akademik başarıyı etkileyen en önemli faktörün dersin öğretim elemanı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretim elemanının uzmanlık düzeyinin, ders anlatış tekniğinin, öğrenci ile iletişim şeklinin muhasebe öğretimindeki başarıyı etkileyen önemli etmenler olduğunu belirtmişlerdir.

Özetle, öğrencinin karakteristik ve kişisel özelliklerinin, öğrencilerin diğer derslerdeki beceri ve başarı düzeylerinin, öğretim elemanının tutumunun bilgi ve bilgiyi aktarmadaki yeterliliğini, dersin işleniş tekniğinin, öğrencinin motivasyon durumunun ve derse karşı tutumunun muhasebe öğretimindeki akademik başarıya etkisini tespit eden çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Muhasebe öğretimindeki başarıyı etkileyen faktörler kapsamında ele alınan bu faktörlerin yanı sıra matematik ve muhasebe ilişkisini sorgulayan çalışmalar da mevcuttur.

I.II. Matematik-Muhasebe İlişkisine Yönelik Literatür

Uluslararası literatürde, matematik becerisinin muhasebe öğrenenlerin akademik başarısına etkisine dair çalışmalara rastlanmaktadır. Örneğin; Tho (1994), öğrencilerin ekonomi ve matematik derslerinde akademik yönden başarılı olmalarının, muhasebe dersindeki akademik başarı durumlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Mostafa ve Zheng (2008), öğrencilerin motivasyon düzeylerinin muhasebe başarı düzeylerinde önemli bir etmen olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca öğrencilerin okuma, dinleme ve matematik yeteneklerinin gelişmiş olmasının muhasebe başarısını arttırdığını ifade etmişlerdir.

Papagergiou ve Halabi (2014), öğrencilerin temel muhasebe bilgisinin, matematik bilgisinin ve akademik yeterliliğinin muhasebe dersindeki başarılarında etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Jansen ve Villiers (2016), öğrencilerin ortaöğretim düzeyindeki not ortalamalarının, ortaöğretimdeki okul türlerinin, lisans düzeyinde almış oldukları muhasebe derslerinin, yaşlarının, cinsiyetlerinin muhasebe başarıları ile ilişkisi olduğunu tespit etmişlerdir. Buna karşın öğrencilerin matematik dersinden başarılı olmalarının, lise düzeyinde muhasebe öğretimi almış olmalarının, muhasebe öğretiminin öğrencilerin ana dillerinde olmasının muhasebe başarıları ile ilişkisi olmadığı sonuçlarına ulaşmışlardır.

Ulusal literatürde ise matematik başarısının ve muhasebe başarısının ilişkisini tespit etmeyi amaçlayan çalışmalar yeterli sayıda uygulama yapılmış olmasa da mevcuttur. Örneğin; Ay (2011), öğrencilerin muhasebe derslerinin öğreniminde yaşadıkları anlama zorlukları ve bunların nedenlerini araştırmıştır. Çalışmanın sonucuna göre muhasebe dersinin sayısal içerikli bir ders olması muhasebe dersindeki başarıyı etkileyen faktörler arasında öğrencilerin en çok tercih ettiği ikinci seçenek olmuştur.

Uyar ve Güngörmüş (2011), öğrencilerin ortaöğretimdeki not ortalamalarının, öğretim gördükleri lise türünün, lisans öğretimlerindeki genel not ortalamalarının ve matematik not ortalamalarının muhasebe başarıları ile pozitif yönlü anlamlı ilişkileri olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Kızıl vd. (2015), muhasebe dersini ilk defa alan öğrencilerin, derse önyargı ile yaklaşmalarının ve dersi sevmelerinin muhasebe dersindeki başarıyı arttıran önemli faktörler olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin matematik altyapısına sahip olmalarının muhasebe dersindeki başarılarını da arttırdığını ifade etmişlerdir.

Yukarıda özetlenmiş olan çalışmaların ortak yönü, matematik öğretimindeki başarı veya matematik dersindeki becerilerin muhasebe öğretimindeki başarıya etkisini incelemiş olmalarıdır. Ancak gerçekleştirilen çalışmalarda muhasebe-matematik ilişkisine yönelik doğrudan bir değerlendirme yapılmamıştır.

II. AMPİRİK ARAŞTIRMA

II.I. Araştırmanın Konusu

Matematik, öncelikle veliler, dolayısıyla da öğrenciler tarafından korkulan ve öğretim hayatı içinde fenomen haline gelen bir derstir. Matematik dersindeki akademik başarısızlığın önemli bir nedeni de gelişen kaygı (endişe) ile açıklanmaktadır. Esasen yalnızca matematik dersini öğrenmekte değil, genel olarak öğrenmede güçlük yaşayan bireyler olabilir. Bu tür öğrencilere özel öğrenme güçlüğü olan öğrenciler denilir. Matematik öğrenme güçlüğü de özel öğrenme güçlüklerinden biridir. Literatürde "diskalkuli" olarak bilinen bu durum, öğrencinin aynı zekâ düzeyindeki emsallerine kıyasla matematik ve matematiksel içeriği olan derslerin öğreniminde zorlanma durumunu ifade eder.

Matematik akıl ve mantık bilimidir. Matematik bireyin analitik düşünce gücünü, mantıksal akıl yürütme kabiliyetini arttırmaya yardımcı olmaktadır. Matematik dersinin okutulmasının nedeni ise bireylerde bu tür gelişmelerin sağlanmasıdır. Matematik birçok temel bilim için de önemli bir unsurdur. Fizik, kimya, astronomi, tıp, mühendislik vb. birçok bilim matematik temelinde ilerlemekte aynı zamanda matematiksel olgularla ifade edilmektedir.

Dolayısıyla matematik dersi sadece öğrenilen değil, diğer derslerin öğrenilmesi sırasında da sıklıkla başvurulmuş önemli bir araçtır. Bu nedenle matematik dersinde başarı gösteremeyen öğrencilerin, matematik bilgisi gerektiren derslerde de başarısız olması beklenebilir.

Matematik, iktisadi ve idari bilimlerde de başvurulmuş bir disiplindir. Bu bağlamda iktisadi ve idari programlarda öğrenim gören öğrenciler de matematik dersi almaktadırlar. İktisadi ve idari programlar, eşit ağırlıklı orta öğretim alanından öğrencilerin sıklıkla tercih ettiği bir öğretim alanı

olup diğer alanlardan da öğrenci kabul etmektedir. Dolayısıyla bu programlara kayıt yaptıran öğrencilerin neredeyse tamamına yakını matematik dersini daha önce almış olduğu gibi, bu öğretimleri sırasında da matematik dersini ve/veya matematik gerektiren dersleri almak durumunda olacaklardır.

Muhasebe dersi, iktisadi ve idari programların hemen hepsinde yer alan mesleki ve uygulamalı bir derstir. Tanımı gereği, işletmenin mali (sayısal) nitelikteki olay ve işlemleri saptayan, kayıt altına alan, sınıflandıran, özetleyerek raporlayan ve yorumlayan bir bilimdir. Rakamlar muhasebede oldukça önemlidir. Hem doğru belirlenmeli, hem doğru kaydedilmeli, hem doğru tasnif edilmeli, hem doğru raporlanmalı hem de doğru yorumlanmalıdır. Fakat muhasebe, diğer alanlarda olduğu gibi matematiğin konularından değil, sadece rakamlarından yararlanmaktadır. Muhasebenin matematikten yararlandığı kısım mantık ve dört işlemdir. Bu iki kısım, hayatın her anında olduğu gibi muhasebe alanında da hayatidir. Yani ortak olan rakamlardır.

O halde öğrencilerin, muhasebe dersini matematik dersi ile eşdeğer tutması, aynı endişe ile yaklaşması isabetli bir tutum değildir. Fakat bu yanılgının aşılması kolay görünmemektedir. Dolayısıyla konuyu bir kez de istatistiki temelde ele almak, bu vesileyle muhasebedeki akademik başarı ile matematiğe bakış açısını birlikte değerlendirmek, ve böylece matematiğe bakış açısının muhasebe dersine ilişkin akademik başarı üzerindeki etkisini ortaya koymak bu çalışmanın konusunu teşkil etmektedir.

II.II. Araştırmanın Amacı

Lisans programlarında muhasebe dersi alan öğrenciler arasındaki yaygın kanı, muhasebe dersinin matematiksel bir ders olduğu şeklindedir. Özellikle muhasebe dersinde başarısız olan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu, bu mazereti ileri sürmektedirler. Çalışmanın amacı da öğrencilerin muhasebe dersinin matematiksel bir ders olup olmadığına ilişkin görüşlerinin tespiti, muhasebe dersinde başarı sağlayan öğrencilerin, gerçekten iddia olunduğu gibi matematiği seven öğrenciler olup olmadığı ile muhasebe dersinde başarıyı sağlayan faktörlerin neler olduğuna dair bir incelemede bulunmaktadır.

II.III. Araştırmanın Önemi

Muhasebe öğretiminde öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen faktörlere yönelik çalışmalarda son yıllarda artış gösterdiği gözlenmiştir. Ancak bu konuda yapılmış olan çalışmalar; öğrencilerin muhasebe dersindeki başarısızlıklarını, matematik dersindeki başarısızlıkları ile ilişkilendirmelerine rağmen ilgili çalışmalar bu ilişkinin tespiti hususunda yetersiz kalmaktadır. Çalışma kapsamında yapılacak araştırmanın, literatürdeki bu eksikliğin giderilmesine katkı sağlayabileceği ve yapılacak olan diğer araştırmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

II.IV. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma yalnızca lisans öğrenimi görmekte olan öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Önlisans ve lisansüstü programlarda öğrenim gören öğrenciler araştırmanın kapsamı dışındadır.

II.V. Araştırmanın Varsayımları ve Sınırları

Araştırmanın anket yöntemiyle gerçekleştirilmesi, anketleri cevaplayanların sorulara samimiyetle ve doğru cevap verdikleri anlamına gelmemektedir. Dolayısıyla tüm gözlemlerin kendilerine yöneltilen sorulara samimiyetle ve doğru olarak cevap verdiği varsayılmıştır.

Araştırma Ondokuz Mayıs Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinden Genel Muhasebe dersini almış, Maliyet Muhasebesi, Yönetim Muhasebesi gibi muhasebe derslerini almamış olan öğrencilere uygulanarak sınırlandırılmıştır. Araştırmanın tek bir üniversite ve fakülte ile sınırlandırılmasının nedeni zaman ve maliyet kısıtlarıdır. Araştırmanın Maliyet Muhasebesi ve Yönetim Muhasebesi gibi dersleri almamış öğrencileri içermesinin nedeni ise, temel muhasebe bilgisinin ediniminde matematik başarısının tespit edilmesinin amaçlanmasıdır.

II.VI. Araştırmanın Hipotezleri

Çalışmanın asıl amacı, muhasebe dersi akademik başarıyı etkileyen değişkenleri saptamak ve matematik-muhasebe arasındaki ilişkiyi açıklayabilmek olmakla beraber çalışma kapsamında fazla sayıda hipotez türetilip, test edilebilir. Çalışmanın amacına yönelik olarak türetilen hipotezler aşağıda belirtilmiştir.

H₁: Cinsiyete göre muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görme fikri öğrenciler arasında farklılık göstermektedir.

H₂: Cinsiyete göre muhasebe dersinin akademik kariyerde önemli olduğu görüşü öğrenciler arasında farklılık göstermektedir.

H₃: Öğrencilerin öğrenim gördüğü bölümden ve üniversiteden memnuniyeti Muhasebe dersindeki akademik başarısında etkilidir.

H₄: Öğrencilerin lisedeki öğrenim türünün akademik başarısı üzerinde etkisi vardır.

H₅: Matematik dersini sevmenin muhasebe dersi akademik başarısında etkisi vardır.

II.VII. Araştırmanın Yöntemi

Bu kısımda araştırmanın ana kütle ve örneklem seçimi, araştırmada kullanılan veri toplama yöntemleri ile verilerin analizi için benimsenen analiz yöntemleri ele alınmıştır.

a. Ana kütle ve örneklem seçimi

Araştırmanın ana kütleleri Ondokuz Mayıs Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde Genel Muhasebe dersini almış, Maliyet Muhasebesi, Yönetim Muhasebesi gibi dersleri ise henüz almamış olan öğrencilerdir. Bu şartları sağlayan toplam öğrenci sayısı 332'dir.

%90 güven aralığı ve %6 hata payı ile gerekli olan örneklem sayısı 121'dir. Araştırmada sağlanan geçerli anket sayısı ise 122'dir. Bu anlamda örneklem sayısının analiz için yeterli olduğu savunulabilir.

b. Veri toplama yöntemi

Araştırmada veriler elektronik anket yöntemiyle toplanmıştır. Öğrencilere yöneltilen demografik soruların yanı sıra muhasebe, matematik ve bu iki dersin ilişkisi ile ilgili görüşlerini ifade edebilecekleri sorulara yer verilmiştir.

Anket uygulamasının web üzerinden gerçekleştirilmesinde web ortamındaki anket formunun uygulamaya desteği ile gerçekleştirilmesi yoluna gidilmiştir. Bunun nedeni öğrencilerin hoşuna

gitmeyen kâğıt ortamı yerine elektronik ortam desteği sağlamak ve verilerin elektronik ortama alınması zahmet ve riskini bertaraf etmektir. Ayrıca anketin web üzerinden uygulanması sorulara hatalı cevap verme ve soruları boş bırakma gibi verinin geçerliliğini etkileyecek durumları önlediğinden uygulamanın güvenilirliğini arttırmaktadır.

c. Analiz için başvurulan yöntemler

Araştırmada ilk olarak değişkenlerin frekans analizleri gerçekleştirilmiştir. İkinci olarak bağımsız değişkenlerin birbirleri ile arasındaki korelasyon katsayılarını tespit edebilmek adına korelasyon analizi uygulanmıştır. Ardından seçilen bağımsız değişkenlerin öğrencilerin muhasebe dersinden almış oldukları başarı puanları üzerinde etkisi olup olmadığını tespit edebilmek için genel lineer modeller analizi, başarı durumlarına bir etkisi olup olmadığı sonucuna ulaşabilmek için de lojistik regresyon analizi uygulanmıştır. Son olarak ise muhasebe başarı puanlarına etki edebileceği düşünülen bağımsız değişkenlere göre oluşan gruplar arasında muhasebe başarı puanları bakımından farklılık olup olmadığı araştırılmıştır.

II.VIII. Araştırmada Kullanılan Değişkenler

Araştırmada kullanılan bağımsız değişkenler Tablo-1 'de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmada Kullanılan Değişkenler

Sürekli Değişkenler	Kategorik Değişkenler
Yaş	Cinsiyet
Muhasebe dersindeki başarı puanı	Lisedeki öğrenim türü (eşit ağırlık ve diğerleri)
	Lise türü (Anadolu ve fen lisesi, diğerleri)
	Kazanılan tercih sırası
	Okuduğu üniversiteden memnuniyeti (memnun değil, kararsız, memnun)
	Okuduğu bölümden memnuniyeti (memnun değil, kararsız, memnun)
	Muhasebe dersini alış sıklığı (ilk kez, tekrar)
	Muhasebe dersinin akademik kariyerinde önemli görme (diğer, katılıyor, tamamen katılıyor)
	Muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görme (katılmıyor, kararsız, katılıyor)
	Matematik dersini sevme (katılmıyor, kararsız, katılıyor)

Araştırmada kullanılmış olan bağımlı değişken öğrencilerin muhasebe dersinden almış oldukları akademik başarı puanlarıdır. Akademik başarı puanları lisans eğitim-öğretim yönetmeliğine göre vize-final ve/veya vize-bütünleme puanlarının yüzdeleri alınarak hesaplanmıştır. İlgili yönetmeliğe göre vize sınavından alınan puanın %40'ı ile final sınavından alınan puanın %60'ının toplamı akademik başarı puanını oluşturmaktadır. Öğrenci dersten harf notuyla başarısız olmuş ya da final sınavından 50 puanın altında bir puan almış ise söz konusu dersin bütünleme sınavına girmesi gerekmektedir. Bütünleme sınavından alınan puanın da %60'ı alınarak final sınav puanı yerine akademik başarı puanına eklenmektedir.

II.IX. Araştırmanın Bulguları

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular betimsel ve istatistiki bulgular olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

a. Betimsel Bulgular

Betimsel bulgular, ankete katılan gözlemlerin bireysel farklılıklarını ortaya çıkartmak için sorulmuş olan demografik sorular ile sağlanmıştır. Araştırmaya katılan gözlemlerin profillerini belirleyecek olan değişkenlerin frekans ve yüzde değerleri aşağıda Tablo-2’de verilmiştir.

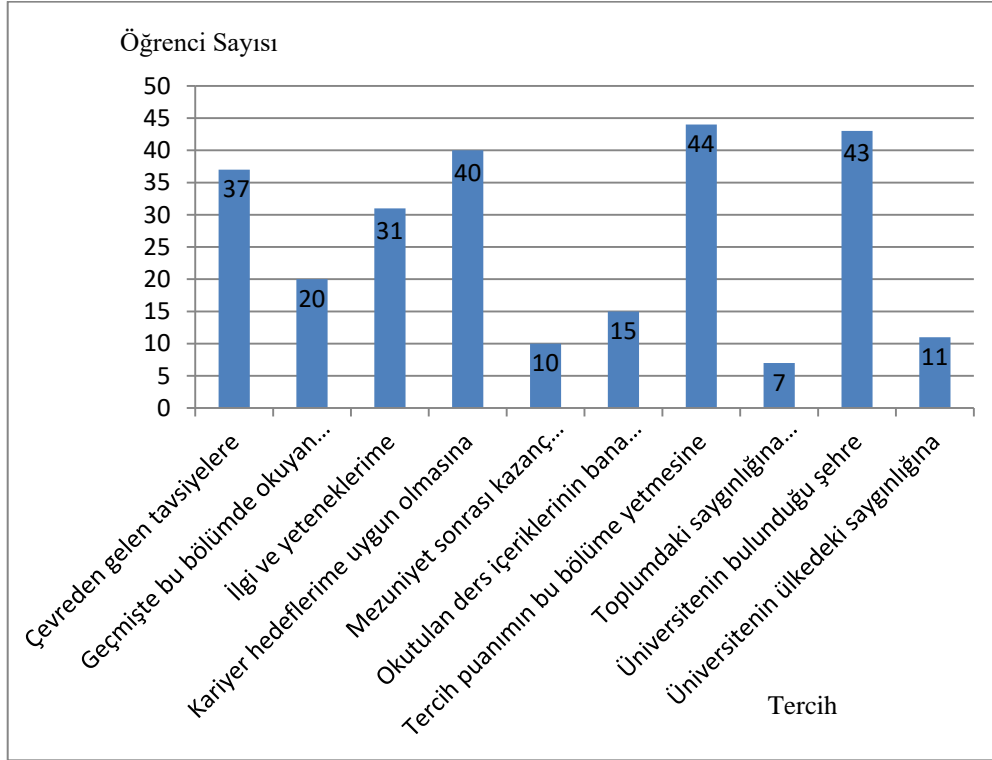
Tablo 2: Bağımsız Değişkenlerin Frekans ve Yüzde Değerleri

Değişken		Frekans	Yüzde
Cinsiyet			
	Erkek	66	54,1
	Kadın	56	45,9
Lisedeki Öğrenim türü			
	Eşit ağırlık	101	82,8
	Diğer	21	17,2
Mezun Olduğu Lise türü			
	Anadolu ve fen lisesi	81	66,4
	Diğerleri	41	33,6
OMU'den memnuniyeti			
	Memnun değil	5	4,1
	Kararsız	16	13,1
	Memnun	101	82,8
Bölüm memnuniyeti			
	Memnun değil	15	12,3
	Kararsız	32	26,2
	Memnun	75	61,5
Muhasebe dersini alış sıklığı			
	İlk kez	73	59,8
	Tekrar	49	40,2
Akademik kariyerde önemli görme			
	Diğer	9	7,4
	Katılıyor	48	39,3
	Tamamen katılıyor	65	53,3
Matematikselsel bir ders olarak görme			
	Katılmıyor	24	19,7
	Kararsız	30	24,6
	Katılıyor	68	55,7
Matematiği sevme			
	Katılmıyor	20	16,4
	Kararsız	27	22,1
	Katılıyor	75	61,5
	Toplam	122	

Tablo-2 incelendiğinde; öğrencilerin büyük çoğunluğunun tercih etmiş oldukları üniversite ve bölümlerden memnun oldukları gözlenmektedir. Araştırma yalnızca genel muhasebe dersini almış olan öğrenciler ile sınırlandırıldığından öğrencilerin çoğunluğu muhasebe dersini lisans öğrenimlerinde ilk defa almaktadırlar. Öğrencilerin % 53,3’ü muhasebe dersini akademik kariyerleri için önemli görmektedir. Bu durum öğrencilerin bu dersi başarılı olarak tamamlama isteklerini arttırıcı bir etki yaratabileceğinden bu değişkenin frekans analizi sonucu önemlidir. Bir

diğer önemli sonuç ise öğrencilerin %55,7'lik kısmının muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görmesidir. Bu sonuç araştırma sorusunun doğruluğunu destekler niteliktedir.

Yukarıda ifade edilen bağımsız değişkenlerin yanı sıra öğrencilerin öğrenimlerine devam ettikleri üniversite ve bölüm tercihini yaparken hangi motivasyonlardan etkilendikleri aşağıda Grafik-1'de verilmiştir.

Grafik 1: Öğrencilerin Tercih Motivasyonları

Öğrencilerin tercih motivasyonları öğrenim gördükleri üniversite ve bölüm ile ilgili motivasyon düzeylerini de göstereceğinden genel olarak başarılarına etki edebilecek bir faktör olarak değerlendirilebilir. Söz konusu motivasyonların bireyin ilgi ve yetenekler, kariyer hedefleri, beklenen gelir ve itibari değer gibi amaçlara dönük olması beklenir. Hisler, duyarlar ve sezgiler gibi öznel motivasyonların bireyin seçtiği alanda dolayısıyla akademik başarısında yüksek düzeyde olumlu bir etki yaratması ihtimali düşüktür. Lakin amaca yönelik gerçekleştirilen tercihlerde bireyin seçtiği alana yönelik motivasyonu akademik başarısını olumlu yönde etkileyecektir.

Grafik-1 incelendiğinde öğrencilerin tercih nedenleri arasında en önde gelen iki tercih motivasyonunun tercih puanlarının yeterliliği ve üniversitenin bulunduğu şehir olduğu gözlenmektedir. Bu durum öğrencilerin tercih puanına göre hedef belirlediğini ve sosyal faktörleri akademik faktörlerden daha çok önemsediklerini göstermektedir.

Öğrenciler arasında yaygın olarak görülen bir diğer tercih motivasyonu da öğrenim gördükleri bölümün kariyer planlarına uygun olmasıdır. Bu motivasyona göre tercih yapan öğrencilerin gelecek planlarına göre bir tercih yaptıklarını ve hedeflerindeki geleceğe ulaşabilmek için öğrenim gördükleri bölümlerde akademik başarıya ulaşabilmek adına daha çok çaba sarf edecekleri savunulabilir. Bilinçli bir kariyer tercihi için tercih edilen bölümün ders içeriği, mezuniyet sonrası kazanç potansiyeli ve mesleğin toplumdaki saygınlığı gibi faktörler önemlidir. Ancak bu faktörler öğrencilerin tercih motivasyonları arasında en düşük değerlere sahip olan

faktörlerdir. Dolayısıyla kariyer planlamasını temel motivasyon olarak gösteren öğrencilerin de bu motivasyonun gereklerini tam anlamıyla yerine getirmedikleri ifade edilebilir.

b. İstatistikî Bulgular

İstatistikî bulgular öğrencilerin muhasebe başarılarını etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla gerçekleştirilen analizleri kapsamaktadır. Bu kapsamda:

- Öncelikli olarak değişkenlerin birbirleri ile arasındaki korelasyon değerleri incelenmiştir.
- Araştırma kapsamında kullanılan bağımsız değişkenlerin muhasebe başarısı üzerindeki etkisi olup olmadığı istatistikî analizler ile incelenmiştir.
- Ankette yer verilen ve öğrencilerin muhasebe ve matematik dersine bakış açılarını belirleyen sorular neticesinde ortaya çıkan gruplar arasında muhasebe dersinde akademik başarı yönünden herhangi bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır.

-bağımsız değişkenler arasındaki korelasyon analizi

Bağımsız değişkenlerin muhasebe dersindeki akademik başarıya etkisine yönelik analiz sonuçları ifade edilmeden önce değişkenlerin birbirleri arasındaki korelasyonu gösterebilmek adına korelasyon katsayılarını incelemekte fayda vardır. Bu değerler ile ilgili aşağıda verilen bilgiler sadece %5 ve/veya %10 önem seviyesinde istatistiksel olarak anlamlı olan ilişkiler olup diğer ilişkiler istatistiksel olarak anlamsız bulunduğundan burada yer verilmemiştir.

1. Öğrencinin okumuş olduğu lise türü ile diğer değişkenler arasındaki korelasyon hesaplandığında OMU' den memnuniyeti ($r=0,176;p=0,053$) ve muhasebe dersini alma sayısı ($r=-0,158;p=0,082$) değişkenleri ile arasında %10 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

2. Öğrencinin OMU' den memnuniyeti ile diğer değişkenler arasındaki korelasyon hesaplandığında matematiği sevme ($r=0,174;p=0,055$), lisedeki öğrenim türü ($r=0,152;p=0,094$), kazanılan tercih sırası ($r=-0,262;p=0,004$) ve bölüm memnuniyeti ($r=0,423;p=0,000$) değişkenleri ile arasında %10 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

3. Öğrencinin muhasebe dersini alış sıklığı ile diğer değişkenler arasındaki korelasyon hesaplandığında lise türü ($r=-0,158;p=0,082$) ve akademik kariyerde önemli görme ($r=-0,221;p=0,014$) değişkenleri ile arasında %10 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

4. Matematiği sevme ile diğer değişkenler arasındaki korelasyon hesaplandığında gözlemlerin OMU'den memnuniyeti (sıra 2 de verilmiştir) değişkenine ek olarak cinsiyet ($r=-0,185;p=0,042$) ve okumaya devam ettiği bölümden memnuniyeti ($r=0,220;p=0,015$) değişkenleri ile arasında %5 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

5. Öğrencinin muhasebe dersindeki başarısı ile akademik kariyerinde muhasebe dersini önemli görme durumu arasında ($r=0,183;p=0,043$) %5 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

6. Cinsiyet ile bölümden memnun olma ($r=-0,241;p=0,007$) arasında %5 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

7. Öğrencinin mezun olduğu öğrenim türü ile OMU 'den memnuniyeti arasındaki (sıra 2 de verilmiştir) ilişkiye ek olarak öğrencinin okuduğu bölümü kazanmış olduğu tercih sırası ($r=-0,180;p=0,047$) değişkeni ile arasında %5 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

8. Öğrencinin okuduğu bölümden memnuniyeti ile öğrencinin okuduğu bölümü kazanmış olduğu tercih sırası ($r=-0,422;p=0,000$) değişkeni ile arasında %5 önem seviyesinde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

-bağımsız değişkenlerin muhasebe dersindeki akademik başarıya etkisi

Bağımsız değişkenlerin muhasebe dersindeki akademik başarıya etkisi genel lineer modeller analizi kullanılarak araştırılmıştır. Gerçekleştirilmiş olan analiz sonuçları aşağıda Tablo-3'de verilmiştir.

Tablo 3: Bağımsız Değişkenlerin Muhasebe Dersindeki Akademik Başarıya Etkisi

Kaynak	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Doğrulanmış Model	12651,271 ^a	15	843,418	1,589	,089
Kesişim	867,823	1	867,823	1,635	,204
Cinsiyet	581,980	1	581,980	1,097	,297
Lisedeki Öğrenim türü	250,818	1	250,818	,473	,493
Lise türü	241,089	1	241,089	,454	,502
Yaş	21,082	1	21,082	,040	,842
OMU'den memnuniyet	382,175	2	191,087	,360	,698
Bölüm memnuniyeti	101,434	2	50,717	,096	,909
Muhasebe dersini alma durumuna göre	7,183	1	7,183	,014	,908
Akademik kariyer için önemli görme durumuna göre	4239,495	2	2119,748	3,994	,021
Matematiksel bir ders olarak görme durumuna göre	4716,264	2	2358,132	4,443	,014
Matematiği sevme durumuna göre	1815,178	2	907,589	1,710	,186
Hata	56256,310	106	530,720		
Toplam	389584,000	122			
Doğrulanmış Toplam	68907,582	121			

a.R²= ,184 (Düzeltilmiş R²= ,068)

Tablo 3'ten elde edilen sonuçlara göre; kurulan modelin %10 önem seviyesinde anlamlı olduğu görülmüştür. Ayrıca, muhasebe dersini akademik kariyer için önemli görme ve muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görme değişkenlerinin muhasebe dersindeki akademik başarıyı etkiledikleri %5 önem seviyesinde anlamlı bulunmuştur.

Matematik birçok bilimin faydalandığı temel bir bilimdir. Muhasebe de işletmelerin mali nitelikteki işlem ve olaylarını incelediğinden rakamlar içeren dolayısıyla bu kapsamda matematikten faydalanan bilim dalları arasında yer almaktadır. Fakat matematik muhasebenin tüm fonksiyonlarında amaç değil yalnızca bilgiyi oluşturabilmek ve ulaşabilmek için araç konumundadır. Bu kapsamda da muhasebe dersinde matematiğin yalnızca dört işlem boyutundan faydalanılmaktadır. Ancak öğrenciler özdeğerlendirmelerinde muhasebe dersinden başarısız olma nedenleri arasında dersin matematiksel bir ders olmasını göstermektedirler. Analiz sonuçlarına göre de muhasebe dersinin matematiksel bir ders olduğu ve dersin akademik olarak önemli olduğu düşüncelerinin muhasebe başarı puanlarında etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda sonuçları değerlendirilmiş olan analize ilave olarak araştırmanın bağımlı değişkeni olan muhasebe dersindeki akademik başarı puanları kategorik düzeyde (başarılı ve başarısız şeklinde) ele alınıp lojistik regresyon analizi de uygulanmıştır. Öğrenciler, başarı puanı 50'nin altında olanlar başarısız, 50'nin üstünde olanlar başarılı olarak iki kategoriye ayrılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen çıktılar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 4: Tüm Değişkenlerin Yer Aldığı Model Özeti

Adım	-2 Log olabilirlik	Cox & Snell R ²	Nagelkerke R ²
1	125,089 ^a	,222	,308

Tablo 4'te -2LL değerinin bağımsız değişkenler eklendiğinde ortaya çıkan son değeri görülmektedir. Burada yer alan Cox&Snell R² değeri ile Nagelkerke R² değeri modelin kurulmasında amaçlanan bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenin ne kadarlık bir kısmını açıkladığını göstermektedir. Literatürde genel itibarı ile yüksek çıkmasından dolayı ve bu tip modellerde genellikle bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin yüksek çıkması beklentisinin olması sebebi ile Nagelkerke değeri kullanılmaktadır. Ancak bu çalışmada, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin daha düşük olacağı beklentisi olduğundan dolayı, her iki değer de kullanılarak yorum yapılabilir.

Ortaya çıkan değerler incelendiğinde seçilmiş olan bağımsız değişkenlerin muhasebe başarısı üzerindeki etkisinin % 22,2 veya % 30,8 olduğu sonucuna ulaşılabılır. Modelde yer almayan değişkenler sırasıyla % 77,8 ya da % 69,2'lik oranlar ile muhasebe başarısına etki etmektedir. Ulaşılmış olan bu sonuç ile öğrencilerin muhasebe dersindeki başarı durumunun tahmin edilebilmesi için seçilmiş olan bağımsız değişkenlerin yeterli olmayacağı ifade edilebilir. Dolayısıyla modelde yer almayan değişkenlerin öğrencilerin muhasebe başarısında çok daha büyük etkisi olduğu savunulabilir.

Tablo 5: Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen	Muhasebe Başarı Durumu Tahmini		
	Başarısız	Başarılı	Yüzdesel İfade
Başarısız	20	21	48,8
Başarılı	8	73	90,1
Toplam			76,2

Tablo 5'te kurulan model ile birlikte öğrencilerin muhasebe başarı durumlarının ne kadarının doğru tahmin edilebildiği gözlenmektedir. Buradan elde edilen sonuca göre öğrencilerin muhasebe başarı durumları % 76,2 oranında doğru olarak tahmin edilebilmiştir. Bu oran düşük olarak kabul edilebilir. Bu oranın düşük olmasının en büyük sebebi bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni etkileme yüzdesinin düşük olmasıdır.

Tablo 6: Modeldeki Değişkenler

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Yaş	,822	,249	10,856	1	,001	2,275
Cinsiyet(1)	-,016	,476	,001	1	,973	,984
Lisedeki Öğrenim türü(1)	-17,683	5,331	11,003	1	,001	,000
Bölüm memnuniyeti			3,518	2	,172	
Bölüm memnuniyeti(1)	1,633	,880	3,449	1	,063	5,121
Bölüm memnuniyeti(2)	,561	,577	,942	1	,332	1,752
Akademik kariyerde önemli görme			5,421	2	,067	
Akademik kariyerde önemli görme (1)	-1,901	,972	3,824	1	,051	,149
Akademik kariyerde önemli görme(2)	-,854	,482	3,143	1	,076	,426

a. Modele giren değişkenler: yaş, cinsiyet, öğrenim türü, lisedeki öğrenim türü, OMU'den memnuniyet, Bölüm memnuniyet, muhasebe dersini alma sayısı, akademik kariyerde önemli görme, matematiksel bir ders olarak görme, matematiği sevme.

a. Parametre tahminleri, 001 den daha az değiştiği için tahmini iterasyon 6 da sonlandırılmıştır.

Tablo 6' da hangi bağımsız değişkenlerin muhasebe başarı durumunu ortaya çıkartan modele nasıl bir etki yaptığının anlaşılabilmesi açısından sonuçlar gösterilmektedir. Buradaki "B" değerleri bağımsız değişkenlerin katsayılarını göstermektedir. "p" değerleri değişkenlerin modele anlamlı bir katkı sağlayıp sağlamadığını göstermekte ve bu değer 0,05 değerinden küçük veya 0,05 değerine eşit olması durumunda değişkenin modele anlamlı bir katkı yaptığı sonucunu ifade etmektedir.

Gerçekte nicel olan veriyi nitel veri haline dönüştürerek analiz etmek bilgi kaybına sebep olduğundan analizler sonucunda farklı bulgular elde edilmektedir. Ancak hipotezin analizinde tercih edilmiş olan lojistik regresyon analizi bu riski ortadan kaldırarak nicel ve nitel verinin bağımlı değişkene ortak etkisini tespit edebilmektedir. Lojistik regresyon analizine göre yaş ve lisedeki öğrenim türü anlamlı bulunmuştur. Muhasebe dersini akademik kariyerde önemli görme durumu ise %10 önem seviyesinde anlamlı çıkmaktadır.

- muhasebe ve matematik dersleri hakkındaki düşüncelerin cinsiyet ile ilişkisi

Yukarıdaki bölümde verilen analiz sonuçlarına ek olarak analizlerde anlamlı çıkan değişkenlerin; muhasebe dersinin matematiksel bir ders olduğu görüşünün ve akademik kariyerde önemli bir ders olduğu fikrinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği de araştırılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Tablo-7 ve Tablo-8'de ortaya çıkan sonuçlar göstermektedir ki kız ve erkek öğrenciler arasında muhasebenin matematiksel bir ders olduğu durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yine cinsiyete göre muhasebenin akademik kariyerde önemli olduğuna dair görüşler de aynıdır.

Tablo 7: Muhasebe ve Matematik Dersleri Hakkındaki Düşüncelerin Cinsiyet ile İlişkisi Frekans Değerleri

	Cinsiyet	N	Ortalama	Sıralama Özeti
Matematiksel bir ders olarak görme durumuna göre	Erkek	66	58,53	3863,00
	Kadın	56	65,00	3640,00
	Toplam	122		
Akademik kariyerde önemli görme durumuna göre	Erkek	66	60,87	4017,50
	Kadın	56	62,24	3485,50
	Toplam	122		

Tablo 7 incelendiğinde incelenen değişkenlerin cinsiyet açısından çok büyük ortalama farklılıkları olmadığı gözlenmektedir. Ancak muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görme durumuna göre erkek öğrencilerin ortalaması kadın öğrencilerin ortalamasına göre yaklaşık 7 puan daha düşüktür. Bu farkın istatistiki olarak anlamlı olup olmadığı Tablo 8'de sonuçları verilmiş olan Mann Whitney U testi kullanılarak incelenebilir.

Tablo 8: Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Matematiksel bir ders olması durumuna göre	Akademik kariyerde önemli görme durumuna göre
Mann-Whitney U	1652,000	1806,500
Wilcoxon W	3863,000	4017,500
Z	-1,123	-,240
Asymp. Sig. (2-tailed)	,262	,810

Tablo 8’de görüldüğü gibi her iki değişken incelendiğinde cinsiyet açısından anlamlı istatistiki bir fark bulunamamıştır. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görme durumuna göre ortaya çıkan analiz sonucu anlamlılık düzeyine daha yakındır, dolayısıyla örneklem genişletildiğinde bu sonuçta bir farklılık ortaya çıkabilir.

-öğrenim görmeye devam ettiği bölümden memnuniyeti yönüyle

Öğrencinin öğrenim görmeye devam ettiği bölümden memnun olması ile muhasebe dersi başarısı arasındaki ilişki araştırıldığında anlamlı bir sonuca ulaşılmamıştır. Bu çalışmada okunan bölümünün başarıya bir etkisinin olmadığı sonucuna varılmıştır. ($p=0,987>0,05$) Analiz ile ilgili sonuçlar Tablo-9 ve Tablo-10’da verilmiştir.

Tablo 9: Öğrencilerin Bölümlerinden Memnuniyeti Frekans Dağılımı

Bölüm Memnuniyeti	N	Ortalama
Memnun Değil	15	62,53
Kararsız	32	61,94
Memnun	75	61,11
Toplam	122	62,24

Tablo 9 incelendiğinde öğrencilerin öğrenim görmeye devam ettikleri bölümlerden memnuniyet düzeylerine göre ayrılan grupların ortalamaları birbirine oldukça yakındır, dolayısıyla istatistiki olarak bir farklılık çıkması beklenmemektedir. Analiz sonuçları Tablo-10’da verilmiştir.

Tablo 10: Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Başarı Puanı
Chi-Square	,027
Df	2
Asymp. Sig.	,987

Tablo 10 incelendiğinde analiz sonucunun Tablo 9’da ortaya çıkan sonucu desteklediği görülmektedir. İstatistiki anlamda bölüm memnuniyetine göre ayrılan gruplar arasında muhasebe başarısı kapsamında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

-mezun olduğu öğrenim türü yönüyle

Öğrencinin mezun olduğu öğrenim türüne göre muhasebe dersindeki başarıları karşılaştırıldığında öğrenim türlerine göre dersteki başarının farklılaşmadığı saptanmıştır. ($p=0,637>0,05$) Analiz ile ilgili sonuçlar Tablo 11 ve Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 11: Mezun Olduğu Öğrenim Türü Frekans Dağılımı

Öğrenim Türü	N	Ortalama
Eşit Ağırlık	101	62,19
Diğerleri	21	58,19
Toplam	122	

Tablo 11 incelendiğinde öğrencilerin lisedeki öğrenim türleri bakımından ortalamalarında çok büyük bir fark olmadığı gözlenmektedir. Bu ilişkinin istatistiki analizi Tablo-12’de verilmiştir.

Tablo 12: Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Başarı Puanı
Mann-Whitney U	991,000
Wilcoxon W	1222,000
Z	-,471
Asymp. Sig. (2-tailed)	,637

Tablo 12 incelendiğinde lisedeki öğrenim türüne göre ayrılan grupların muhasebe başarısında anlamlı bir farklılık olmadığı gözlenmektedir. Araştırmanın gerçekleştirildiği bölümler eşit ağırlık türünden puanlar ile tercih edilebildiğinden genel olarak öğrenciler lise dönemlerini bu öğrenim türünden tamamlamışlardır. Diğer öğrenim türlerinin sayısı ise oldukça azdır. Bu nedenle örneklem genişletildiğinde bu analiz için daha kesin sonuçlar ortaya çıkabilir.

- matematik dersini sevmenin muhasebe dersi akademik başarısındaki etkisi

Öğrencinin matematik dersinin sevme durumunun muhasebe dersindeki başarısına etkisi araştırıldığında elde edilen sonuçlar Tablo 13 ve Tablo 14’te yer almaktadır.

Tablo 13: Sıra Sayıları Bilgisi

Matematik sevme	N	Ortalama	
Başarı puanı	Katılmıyor	20	71,10
	Kararsız	27	55,98
	Katılıyor	75	60,93
	Total	122	

Tablo 13 incelendiğinde matematik dersini sevmeyen öğrencilerin muhasebe başarı ortalamalarının (71,10) diğer öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Elde edilen bu sonuç her ne kadar gruplar arasındaki gözlem sayısı farklılık gösterse de muhasebe dersindeki başarının matematik dersini sevmek ile ilgili olmadığını göstermektedir.

Tablo 14: Kruskal Wallis Test Sonucu

	Başarı Puanı
Ki-Kare	2,152
df	2
Sig.	,341

Tablo 14 incelendiğinde matematik dersini sevmenin muhasebe dersi akademik başarısı üzerinde bir etkisi olmadığı ($p=0,341>0,05$) saptanmıştır. Elde edilen istatistiki bulgu da Tablo13’ten elde edilen bilgileri destekler niteliktedir.

II.X. Bulgulardan Elde Edilen Hipotez Sonuçları

Çalışma kapsamında belirlenen ve ölçümleri gerçekleştirilen, dersin matematiksel olduğu düşüncesi ve etkisi olabileceği düşünülen diğer değişkenler özelinde oluşturulan hipotezler ve istatistiki sonuçları Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 15: Araştırmanın Hipotezleri ve Sonuç Değerleri

Hipotez	P (Sig.) Değeri
H ₁ : Cinsiyete göre muhasebe dersini matematiksel bir ders olarak görme fikri öğrenciler arasında farklılık göstermektedir.	0,262
H ₂ : Cinsiyete göre muhasebe dersinin akademik kariyerde önemli olduğu görüşü öğrenciler arasında farklılık göstermektedir.	0,810
H ₃ : Öğrencilerin öğrenim gördüğü bölümden ve üniversiteden memnuniyeti muhasebe dersindeki akademik başarısında etkilidir.	0,987
H ₄ : Öğrencilerin lisedeki öğrenim türünün akademik başarısı üzerinde etkisi vardır.	0,637
H ₅ : Matematik dersini sevmenin muhasebe dersi akademik başarısında etkisi vardır.	0,341

- H₁ hipotezi reddedilmiştir. Muhasebe dersinin matematiksel bir ders olduğu düşüncesine göre ayrılan gruplar arasında istatistiki anlamda bir farklılık tespit edilememiştir.
- H₂ hipotezi reddedilmiştir. Muhasebe dersinin akademik kariyerlerinde önemli olduğu düşüncesine göre ayrılan gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.
- H₃ hipotezi reddedilmiştir. Öğrencilerin öğrenim gördüğü bölümden ve üniversiteden memnuniyetlerine göre ayrılan gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.
- H₄ hipotezi reddedilmiştir. Öğrencilerin lisede öğrenim gördükleri alanlara göre ayrılan gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.
- H₅ hipotezi reddedilmiştir. Öğrencinin matematik dersini sevmesi durumunun muhasebe dersi akademik başarısında etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmanın araştırma konusu öğrencilerin muhasebe dersindeki genel akademik başarı düzeyinin neden yüksek olmadığını değerlendirmesidir. Öğrencilerin özdeğerlendirmelerine göre muhasebe dersinin matematiksel bir ders olması akademik başarı düzeylerini etkilemektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu matematik dersinden başarısız oldukları için muhasebe dersinden de başarılı olamayacaklarını düşünmektedir.

Öğrencilerin bu görüşlerine yönelik olarak gerçekleştirilmiş olan araştırma kapsamında seçilmiş olan bağımsız değişkenlerin muhasebe dersindeki akademik başarı puanına etkisi genel lineer modeller analizi ile başarı durumuna etkisi ise lojistik regresyon analizi ile incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda ulaşılan yargılar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

- Genel lineer modeller analizi sonucuna göre; muhasebe dersinin matematiksel olduğu ve akademik kariyer için önemli olduğu düşünceleri muhasebe dersindeki akademik başarı puanına etki etmektedir. Buna göre; muhasebe dersindeki kullanım düzeyi basit ve çoğunlukla dört işlem düzeyindeki uygulamalardan öteye geçmeyen matematik dersine benzeten öğrencilerin muhasebe dersindeki başarılarını, bu iki ders arasındaki benzerlik düşüncelerine bağladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin lisans düzeyinde gördüğü muhasebe dersini akademik kariyerlerinde önemli bir ders olarak görme durumlarının bu derste başarılarını etkilediği de bu çalışmada elde edilen sonuçlardan bir diğeridir.
- Lojistik regresyon analizi sonucunda ise seçilen bağımsız değişkenlerin tümü muhasebe başarı durumunu %22,2 ve %30,8 düzeylerinde etkilemektedir. Dolayısıyla modele

alınmayan diğer tüm olası değişkenler muhasebe başarısı üzerinde çok daha büyük bir etki yüzdesine sahiptir.

Sonuç olarak çalışmada; öğrencilerin görüşlerinin aksine muhasebe dersindeki başarılarının, matematik dersini sevme ya da matematik dersinde başarılı olma durumlarına bağlı olmadığı istatistiki olarak tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Abdioğlu, H., Kılıç, R., Çalış, N. (2015). Öğrencilerin Ders Başarısı Üzerinde Kişilik Özelliklerinin Etkisi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. *Sosyal Bilimler Dergisi*. 8 (1), 83-109.
- Ay, M. (2011). Öğrencilerin Muhasebe Derslerinde Yaşadıkları Anlama Zorlukları Ve Nedenleri Üzerine Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 263-277.
- Bernardi, R. A. & Bean, D. F. (2002). The Importance of Performance in Intermediate Accounting I on Performance in a Subsequent Accounting Course. *Accountin Educators' Journal*. 14, 1-13.
- Büyükarıkan, B. ve Büyükarıkan, U. (2014). Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörlerin Analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(5), 65-79.
- Can, A. V., Karaca, N., Akyel, N, Demirci, S. D. (2012). Evaluating the Fitness of Lecturing with Powerpoint Presentations for Accounting Education - Research at Sakarya University. 3rd International Conference on New Horizons in Education, *Procedia – Socialand Behavioral Sciences*, Vol. 55, 128-137.
- Davidson, R. A., Slotnick, S. A., Waldman D. A. (2000). Using Linguistic Performance to Measure Problem-Solving. *Accounting Education*. 9 (1), 53-66.
- Demir, M. ve Çam, M., (2006). Muhasebe Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Öğreniminde Başarılarını Olumsuz Etkileyen Faktörlere İlişkin Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 32.
- Erol, M., Erkan, G. (2008). Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Biga İktisadi Ve İdari Birimler Fakültesi'nde Bir Araştırma. *KMU İİBF Dergisi*, 10(14).
- Jameel, S. H. & Hamdan, A. (2015). Effects of Student's Attendance on Accounting Student's Performance. *International Journal of Business and Management Review*. 3 (5), 79-93.
- Jansen, J. & Villiers, C. (2016). Determinants of Student Performance in an Accounting Degree Programme. *South African Journal of Accounting Research*. 30 (1), 1-28.
- Kızıl, C., Çelik, İ. E., Akman, V., Danışman, D. (2015). Muhasebe Dersini İlk Kez Alan Öğrencilerin Başarısına Etki Eden Faktörlerin Tespiti: Yalova Üniversitesi'nde Bir Uygulama. *İşletme Bilimi Dergisi*, 3 (2).
- Koçyiğit, S. Ç., Doğan, E., Taş, E. (2016). Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Derslerindeki Başarılarını Etkileyen Faktörlerle İlgili Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma (Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Örneği). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8(16), 222-252.

- Mostafa, M. M. & Zheng, L. (2008). Factors Associated With Student Performance In Advanced Accounting And Auditing: An Empirical Study In A Public University. *Accounting Research Journal*. 21 (1), 16-32. doi: 10.1108/10309610810891328.
- Papageorgiou, K. & Halabi, A. K. (2014). Factors Contributing Toward Student Performance In A Distance Education Accounting Degree. *Meditari Accountancy Research*. 22 (2), 211-223.
- Schroeder, N. W. (1986). Previous Accounting Education And College-Level Accounting Exam Performance. *Issues in Accounting Education*, 4 (1), 31-47.
- Uyar, A. ve Güngörmüş, A. H. (2011). Factor Associated with Student Performance in Financial Accounting Course. *European Journal of Economic and Political Studies*. 4 (2), 139-154.
- Tazegül, A., Kutlu, H. A., Elyıldırım, Ü. Y. (2014). Yeni Yaklaşımlar ve Öğrenme Öğretme Etkinlikleri-Muhasebe Öğretiminde Öğrenci Merkezli Yöntemler ve Araçlar. 33. *Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu*, 23- 27 Nisan, Antalya.
- Tho, L. M. (1994). Some Evidence On The Determinants Of Student Performance In The University of Malaya Introductory Accounting Course. *Accounting Education: An International Journal*, 3 (4), 331 – 340.
- Tho, L. M. (2006). Self-Efficacy And Student Performance In An Accounting Course. *Journal of Financial Reporting & Accounting*. 4 (1), 129-146.